

ÖZET
İBADET DİLİNİ TÜRKÇELEŞTİRME ÇABASI OLARAK TÜRKÇE EZAN
ÖRNEĞİ

Mustafa ZENGİN

Tarih Ana Bilim Dalı

Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Haziran 2015

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Salhadin GÖK

İbadet dilinin Türkçeleştirilmesinin tarihi derinliği Cumhuriyet'ten çok öncelere dayanmaktadır. Dört büyük mezhep kurucusundan biri olan Ebu Hanife, henüz 8. yüzyılda namazların Arapça dışında başka bir dilde okunmasının mümkün olduğunu dile getirmiştir. Meşrutiyet devrine gelindiğinde Osmanlı aydını, ulusalcı fikirlerin de etkisiyle dinde reform talebinin yanında ibadet dilinin Türkçeleştirilmesini isteyecektir. Cumhuriyet ile birlikte her alanda ulusallaşma süreci başlayacak, bu doğrultuda ibadet dilinin millileştirilmesi çalışmaları da başlatılacaktır. Bunlardan en çok dikkat ve tepki çeken Türkçe ezan olmuştur. 1932'de uygulanmaya başlayan Türkçe ezan, bir siyasi hesaplaşma konusu olmuş ve 1950 yılında hükümetin değişmesi ile son bulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Türkçe Ezan, Türkçe Kuran, Türkçülük, Dinde Reform, Cumhuriyet Halk Partisi, Demokrat Parti.